
ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

УДК 658

Євген Вікторович АФАНАСЬЄВ

доктор економічних наук,
професор кафедри менеджменту і адміністрування,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»
E-mail: aev60@ukr.net

Лариса Миколаївна ВАРАВА

доктор економічних наук,
завідувач викладач кафедри менеджменту і адміністрування,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»
E-mail: larkumvar@gmail.com

Ігор Євгенович АФАНАСЬЄВ

кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри менеджменту і адміністрування,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»
E-mail: aie85playm@gmail.com

Артур Размікович АРУТЮНЯН

кандидат технічних наук,
доцент кафедри менеджменту і адміністрування,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»
E-mail: 0677017285@ukr.net

СИТУАЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ І РЕГУЛЮВАННЯ В ДІЛОВОМУ АДМІНІСТРУВАННІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ КОРПОРАЦІЙ

Афанасьєв, Є. В. Ситуаційний контроль і регулювання в діловому адмініструванні бізнес-процесів щодо управління потенціалом корпорацій / Євген Вікторович Афанасьєв, Лариса Миколаївна Варава, Ігор Євгенович Афанасьєв, Артур Размікович Арутюнян // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2018. – Том 28. – № 2. – С. 91-99. – ISSN 1993-0259.

Анотація

Вступ. Предметом дослідження є перебіг процесів ситуаційного контролю і регулювання в діловому адмініструванні бізнес-процесів щодо управління потенціалом корпорацій.

Мета. Мета та завдання дослідження полягає у поглибленні теоретико-методичних основ щодо оцінювання ефективності ділового адміністрування підприємницької корпоративної бізнес-компанії у контексті оптимізації її організаційно-економічного розвитку.

Результати. Сформовано систему формалізованих кількісних оцінок організаційно-управлінського аналізу підприємства, яка дозволяє в низці випадків з притаманною точністю виявити окремі аспекти відповідності бажаним характеристикам рівня ділового адміністрування бізнес-процесів щодо забезпечення раціонального використання потенціалу корпорацій. Запропоновано методичний підхід щодо оптимізації щільності та радіусу адміністрування бізнес-процесів корпорації у контексті раціонального використання її організаційно-економічного потенціалу. Вказано на необхідність урахування окремих коригуючих поправок (коефіцієнтів) щодо впливу низки важливих факторів, зокрема, таких, як: характеристика транспортно-логістичної складової окремих стратегічних одиниць бізнесу корпорації, їх

© Євген Вікторович Афанасьєв, Лариса Миколаївна Варава, Ігор Євгенович Афанасьєв,
Артур Размікович Арутюнян, 2018

організаційно-технічного рівня виробництва, якість впливу структурних змін стратегічного потенціалу корпорації відносно кожної стратегічної одиниці бізнесу і таке ін. Дослідження проведено на основі умовного прикладу оптимізації бізнес-процесів корпорації, що має головну філію та окремі стратегічні одиниці бізнесу в різних містах областей України, стосовно підвищення ефективності використання її виробничо-економічного та організаційно-економічного потенціалу на основі покращення значення рівня середньозважених радіуса і щільності адміністрування. Проаналізовано середньозважені площі адміністрування корпорації відносно координат реального і оптимального центру адміністрування. Зроблено висновки про необхідність упровадження заходів, спрямованих на зменшення відстані між реальним і оптимальним центрами адміністрування, що, безумовно, сприятиме забезпеченню зростання ефективності впливу рівня щільності адміністрування на бізнес-процеси корпорації. Запропонований підхід щодо оптимізації щільності та радіусу адміністрування бізнес-процесів корпорації у контексті раціонального використання її організаційно-економічного потенціалу дозволить підвищити ефективність процесів ситуаційного контролю і регулювання в діловому адмініструванні управління корпораціями в умовах постійних динамічних трансформацій ринкового простору.

Ключові слова: ділове адміністрування; корпорація; управління; бізнес-процеси; ситуаційний контроль; регулювання; потенціал.

Yevhen Viktorovych AFANASIEV

Doctor of Sciences (Economics),
Professor,
Department of Management and Administration,
State University "Krivoy Rog National University"
E-mail: aev60@ukr.net

Larysa Mykolaivna VARAVA

Doctor of Sciences (Economics),
Head,
Department of Management and Administration,
State University "Krivoy Rog National University"
E-mail: larkumvar@gmail.com

Ihor Yevhenovych AFANASIEV

PhD in Economics,
Senior Lecturer,
Department of Management and Administration,
State University "Krivoy Rog National University"
E-mail: aie85playm@gmail.com

Artur Razmikovych ARUTIUNIAN

PhD in Technical Sciences,
Associate Professor,
Department of Management and Administration,
State University "Krivoy Rog National University"
E-mail: 0677017285@ukr.net

SITUATIONAL CONTROL AND REGULATION IN BUSINESS ADMINISTRATION OF BUSINESS PROCESSES AS FOR CORPORATIONS' CAPACITY MANAGEMENT

Abstract

Introduction. The course of processes of situational control and regulation in the business administration of business processes in corporations' potential management has become the subject of the study.

Purpose. The article aims to deepen the theoretical and methodological foundations of assessing the efficiency of business administration of an entrepreneurial corporatized business company in the context of optimizing its organizational and economic development.

Results. The system of formalized quantitative assessments of organizational and managerial analysis of the enterprise has been formed. It allows, in a number of cases, to identify certain aspects of compliance with the desirable characteristics of the level of business administration of business processes in order to ensure the rational

use of the potential of corporations. The methodical approach for optimizing the density and the radius of administration of business processes of the corporation in the context of rational use of its organizational and economic potential has been proposed. The need to consider certain corrective adjustments (coefficients) for the influence of a number of important factors has been specified. Among these factors, we can identify the following ones: the characteristic of the transport and logistics component of individual strategic business units of the corporation, their organizational and technical level of production, the quality of the impact of structural changes in the strategic potential of the corporation relative to each strategic business units etc. The research has been conducted on the basis of a conditional example of business process optimization of a corporation. The company has a head office and separate strategic business units in different cities of Ukraine, in terms of increasing the efficiency of using its production and economic, organizational and economic potential on the basis of improving the value of the weighted average radius and the density of administration. We have analysed the average weighted areas of corporation administration with respect to the coordinates of the real and optimal administration centre. Conclusions as for the necessity of introduction of measures aimed at reducing the distance between real and optimal administrative centres have been made. It will certainly help to increase the effectiveness of the impact of the level of administration on business processes of the corporation. The offered approach to optimize the density and the radius of administration of business processes of the corporation in the context of rational use of its organizational and economic potential will allow improving the efficiency of the processes of situational control and regulation in business administration of corporations in the conditions of constant dynamic transformations of market space.

Keywords: *business administration; corporation; management; business processes; situational control; regulation; potential.*

JEL classification: **M11, M14, M19, D24, D29**

Вступ

Мінливість соціально-економічних реалій сучасного світового господарства вимагає якісного моніторингу та вдосконалення системи організаційно-економічного управління підприємствами, пошуку нових напрямів трансформації національних систем «бізнес-виробництво» з одночасним поліпшенням ділового клімату як способу подолання кризової динаміки. Дослідження і аналіз розвитку контурів кризового стану світової економіки з виявленням проблем та протиріч їх впливу на реалізацію стратегій великих корпоративних виробничих бізнес-компаній показує: щораз більшої уваги вимагає стратегічний контролінг і регулювання в діловому адмініструванні бізнес-процесів ведення підприємницької діяльності. Сучасні великі корпорації, по суті, є конфігураторами господарського простору, де актуалізується проблема управління суміщенням інтересів бізнесу і держави; саме великі корпоративні структури як роботодавці для значної частини трудових ресурсів країни беруть на себе лівову частку соціального навантаження.

Отже, гнучке й адекватне реагування на глобальні зміни сучасного світового господарства вимагає виваженого наукового обґрунтування удосконалення системи бізнес-адміністрування як на рівні бізнес-процесів малого і/або середнього підприємства з відповідними «стратегічними наборами», так і на рівні загальнокорпоративної стратегії управління в контексті оптимізації діяльності корпорації загалом, з урахуванням особливостей тієї сфери діяльності (галузі), у якій функціонує певна корпоративна бізнес-компанія.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблеми розроблення і вдосконалення систем адміністративного менеджменту підприємства на основі сучасних теоретико-методологічних підходів до раціоналізації управлінської діяльності, спрямованих на формування оптимальної організаційно-економічної структури систем «бізнес-виробництво», виявлення невикористаних ресурсів бізнес-компаній, посилення синергетичного ефекту до їх систем управління розглядалися у роботах низки вітчизняних і зарубіжних вчених, серед яких М. П. Войнаренко, [1, с. 50]; Крупельницька І. Г. [2, с. 52]; І. І Музур, В. Д. Шапиро [3, с. 178-251] та ін. Водночас, на нашу думку, ще існують невирішені питання щодо можливостей удосконалення і розвитку вітчизняних підприємницьких корпоративних бізнес-компаній (далі – корпорації) при цілеспрямованій оптимізації ділового бізнес-адміністрування.

Мета статті

Метою статті є поглиблення теоретико-методичних основ щодо оцінювання ефективності ділового адміністрування підприємницької корпоративної бізнес-компанії у контексті оптимізації її організаційно-економічного розвитку.

Викладення основного матеріалу дослідження

Узагальнюючи результати теоретичного і практичного аспектів досліджень вітчизняних і зарубіжних учених щодо удосконалення процесів ділового адміністрування в менеджменті організацій [1, с. 49-51; 2, с. 52; 3, с. 178-251; 4, с. 17-19 та ін.] та ураховуючи поточні зміни до низки законів України [5; 6; 7], на нашу думку, категорію «бізнес-адміністрування» можна визначити як діяльність суб'єкта господарювання (суб'єкта підприємницької діяльності, корпорації, компанії, фірми і т.п.), що спрямована на системно-покрокову узгодженість функціонування всіх процесів його виробничо-економічної діяльності шляхом раціональної організації управління бізнес-структурами на різних рівнях корпорації. При цьому важливим моментом є те, що ключові аспекти системи цілей фінансової діяльності корпорації стосуються:

- максимізації акціонерної власності як довгострокової мети бізнесу, що спрямована на врахування добробуту акціонерів у довгостроковій перспективі;
- обмеження ризиків до достатньо прийнятних допустимих рівнів за умов невизначеності й конфліктності на основі ситуаційного контролю і регулювання перебігу бізнес-процесів (сфери бізнесу);
- розподілу у часі надходження прибутків і доходів акціонерів.

Отже, корпорації у сучасних умовах господарювання повинні мати змогу до виконання таких організаційно-економічних завдань адміністрування бізнес-процесів, зокрема:

- створення відповідних умов функціонування стратегічних господарських підрозділів – самостійних стратегічних бізнес-одиниць (СБО) з метою забезпечення ритмічної роботи корпорації;
- забезпечення стабільності виробництва і реалізації продукції, спрямованого на задоволення потреб споживача, за умов мінливості кон'юнктури товарних ринків;
- забезпечення бажаного позитивного іміджу корпорації в стратегічних зонах господарювання та формування відповідного інструментарію поширення її позитивного іміджу в нових сферах бізнесу;
- раціональне використання ресурсно-виробничого потенціалу корпорації;
- підвищення рівня особистісно-мотиваційних аспектів управління щодо удосконалення професійної компетентності персоналу в процесі досягнення поставлених оперативних, тактичних і стратегічних цілей корпорації, спрямованих на зростання її вартості;
- підвищення ефективності взаємодії з органами державної влади, державними установами та громадськими об'єднаннями в контексті трудового законодавства.

З огляду на зазначене, для отримання своєчасної достовірної інформації стосовно оцінки та регулювання реального стану ефективності ведення бізнесу корпорацією необхідно здійснювати жорсткий ситуаційний контроль у діловому адмініструванні бізнес-процесів щодо раціонального використання її потенціалу при проведенні виробничо-економічних і фінансових операцій [8]. Отже, на нашу думку, сутність контролю і регулювання в діловому адмініструванні бізнес-процесів будь-якої сучасної корпорації безумовно ґрунтується на ключових принципах бізнес-адміністрування в менеджменті організацій, зокрема:

- системності в сприйнятті корпорації як цілісного злагодженого організму;
- активізації процесного підходу до управління прогресивним розвитком СБО у пріоритетних зонах господарювання корпорації;
- розмежуванні функцій і повноважень окремих СБО корпорації, які здійснюють виробничо-економічну діяльність в окремих стратегічних зонах господарювання (сферах бізнесу);
- оперативності стратегічного реагування СБО, спрямованого на адаптацію виробничих процесів і/або сфери послуг, до можливих змін попиту на відповідних сегментах ринків корпорації;
- можливості оцінки і контрольованості параметрів функціонування бізнес-процесів як відносно окремих стратегічних наборів і СБО, так і корпорації загалом;
- своєчасної реорганізації корпорації стосовно орієнтації на зміни динамічного ринкового середовища у контексті інтенсифікації розвитку міжнародної науково-технічної інтеграції.

Під час розширення корпорацій або коли їх діяльність стає більш складною, різноманітною і багатогалузевою, вони досить часто знаходять вирішення своїх проблем у децентралізації. Перебудовуючи організаційно-економічну структуру відносно існуючих СБО, зокрема створюючи нові відділення (філії), корпорації відводять їм незалежні напрямки і сфери бізнесу в конкурентному середовищі.

Отже, на нашу думку, дотримуючись наведеної системи найважливіших принципів бізнес-адміністрування, яким повинні відповідати структура і функції сучасних корпорацій у контексті ділового адміністрування бізнес-процесів стосовно раціонального використання їх виробничо-економічного потенціалу, досягається забезпечення сполучення високого рівня централізації керівництва компанією з децентралізованою схемою корпоративного управління і прийняття стандартних (рутинних) і нестандартних (неординарних) рішень.

Таким чином, щодо здійснення процедур організації раціонального ситуаційного контролю і регулювання в діловому адмініструванні бізнес-процесів у контексті забезпечення ефективності управління потенціалом корпорацій необхідним постає завдання формування системи центрів відповідальності (ЦВ), де корпоративний центр (КЦ) здійснює жорсткий контроль і координацію діяльності корпорації, що потребує [3, с. 386-389; 4, с. 18-19]: формування цільових груп, які очолюють майбутні керівники ЦВ; роз'яснювальної роботи в колективах підрозділів й ухвалення рішення про перехід до нового статусу; переговорів між корпоративним центром і керівництвом майбутнього ЦВ для досягнення балансу інтересів; техніко-економічного обґрунтування перетворення відповідних підрозділів у ЦВ; розроблення документації, яка регламентує взаємовідносини ЦВ з адміністрацією (корпоративним центром) щодо визначення порядку діяльності корпорації, її СБО і відповідного управлінського персоналу.

Стосовно зазначених положень особливу увагу слід звернути на те, що ефективність діяльності сучасної корпорації в ринковому середовищі перш за все залежить від результативності виробничо-економічних процесів всієї сукупності її СБО, що представлені відповідними стратегічними наборами. При цьому ситуаційний (оперативний) менеджмент СБО корпорації повинен бути постійно зорієнтований на надзвичайно динамічні трансформації сучасного ринкового середовища, оскільки вони перебувають під впливом різноманітних факторів, у тому числі непередбачених і випадкових.

Таким чином, нові тенденції стосовно контролю і регулювання в діловому адмініструванні бізнес-процесів будь-якої корпорації, відповідно до сутності системно-динамічного підходу до аналізу складних виробничо-економічних систем (зокрема, за Дж.Форрестером [9, с. 57]), потребують необхідності задоволення певних ключових вимог і принципів до функціонування складних динамічних систем. Укрупнену структурну систему дискретного ситуаційного управління (СДСУ) контролем і регулюванням у діловому адмініструванні бізнес-процесів щодо раціонального використання потенціалу корпорації наведено на рис. 1. Інформаційні й керуючі канали СДСУ слугують для прийому і передачі відповідно апріорної та апостеріорної інформації з різних підсистем корпорації стосовно всіх її СБО щодо результатів управління їх виробничо-господарською діяльністю.

У структурній схемі СДСУ (рис. 1) у блоці «Модель управління бізнес-процесами» центральне місце і головна роль належить корпоративному центру, де одним з ключових його завдань є моніторинг і діагностика поточного та прогнозованого стану корпорації, управління нею на основі певної сукупності кількісних оцінок організаційно-управлінського аналізу підприємства [3, с. 200-210] (табл. 1).

Слід зазначити, що існуючі кількісні показники організаційно-управлінського аналізу підприємства, зображені в табл. 1, не завжди можуть давати однозначні відповіді на питання, пов'язані з оцінкою ефективності результатів ситуаційного контролю і регулювання в діловому адмініструванні бізнес-процесів у контексті забезпечення раціонального використання потенціалу корпорації в межах розгалуженої існуючої організаційної структури управління її СБО.

Сформована система формалізованих кількісних оцінок організаційно-управлінського аналізу підприємства дозволяє в низці випадків з притаманною точністю виявити окремі аспекти відповідності бажаним характеристикам рівня ділового адміністрування бізнес-процесів щодо забезпечення раціонального використання потенціалу корпорацій. Зокрема, на прикладі розглянемо окремі характеристики рівня ділового адміністрування їх бізнес-процесів на основі використання таких ключових показників запропонованої системи формалізованих кількісних оцінок організаційно-управлінського аналізу, наведеної в табл. 1, як середньозважені радіус адміністрування і щільність управління (формули (7) і (8) в табл. 1) корпорацією з кількома її СБО в різних стратегічних зонах господарювання. При цьому, оптимальне значення середньозваженого радіусу адміністрування ($\bar{R}_{optimal}$) корпорації може бути визначене з урахуванням координат окремих віддалених СБО на географічній карті, розрахованих за допомогою методу центру ваги.

При цьому, необхідно враховувати окремі коригуючі поправки (коефіцієнти) щодо впливу низки важливих факторів, зокрема, таких, як: характеристика транспортно-логістичної складової окремих СБО, їх організаційно-технічного рівня виробництва, якість впливу структурних змін стратегічного потенціалу корпорації відносно кожної СБО і таке ін. У такому випадку для кожної із СБО можна вирахувати своє «нормалізоване» відносно реального бізнес-середовища R_i^N , де індекс N вказує на урахування відповідних коригуючих поправок (коефіцієнтів) при обчисленні якісно-нормалізованих значень відстаней до окремих СБО корпорації відносно центру адміністрування (корпоративного центру).

Отже, якщо утворену середньозваженим радіусом адміністрування $\bar{R}_{optimal}$ площу кола:

$$S_{optimal} = \pi \cdot (\bar{R}_{optimal})^2 \quad (1)$$

Таблиця 1. Система формалізованих кількісних оцінок організаційно-управлінського аналізу корпорації

Показник	Математичний запис	Пояснення до математичного запису
1. Структурний коефіцієнт централізації	$K_{Cц} = N_{цп} / N_{зп}$	$K_{Cц}$ – структурний коефіцієнт централізації; $N_{цп}$ – кількість структурних підрозділів, підпорядкованих єдиному центру; $N_{зп}$ – загальна кількість структурних підрозділів одного рівня
2. Кількісний коефіцієнт централізації	$K_{Кц} = N_{цч} / N_{зч}$	$K_{Кц}$ – кількісний коефіцієнт централізації; $N_{цч}$ – чисельність працівників підрозділів, підпорядкованих єдиному центру; $N_{зч}$ – загальна чисельність працівників
3. Об'ємний коефіцієнт централізації	$K_{Оц} = O_{ц} / O_{з}$	$K_{Оц}$ – об'ємний коефіцієнт централізації; $O_{ц}$ – обсяг робіт, що виконується централізованими підрозділами; $O_{з}$ – загальний обсяг робіт компанії
4. Коефіцієнт централізації управління	$K_{Цу} = N_{уц} / N_{уз}$	$K_{Цу}$ – коефіцієнт централізації управління; $N_{уц}$ – кількість працівників центрального управління; $N_{уз}$ – загальна кількість працівників управління
5. Коефіцієнт централізації функцій	$K_{Цф} = Ч_{цц} / (Ч_{цц} + Ч_{цп})$	$K_{Цф}$ – коефіцієнт централізації функцій; $Ч_{цц}$ – чисельність працівників по централізованій функції в центральному апараті; $Ч_{цп}$ – те саме, в апараті підрозділів і філій
6. Коефіцієнт централізації окремих функцій	$K_{Ц} = T_{АУ} / (T_{АУ} + T_{П})$	$K_{Ц}$ – коефіцієнт централізації окремих функцій; $T_{АУ}$ – витрати робочого часу працівників апарата управління за даними функціями, чол.-дн.; $T_{П}$ – витрати робочого часу працівників підрозділів і філій, чол.-дн.; $T_{АУ} + T_{П}$ – сумарні витрати робочого часу
7. Середньозважений радіус адміністрування	$\bar{R} = \sum_{i=1}^n A_{Ri} R_i / \sum_{i=1}^n A_{Ri}$	\bar{R} – радіус адміністрування; A_{Ri} – річний обсяг робіт у віддаленій i -й СБО, представництві, підрозділі (на об'єкті); R_i – відстань до СБО; n – кількість СБО
8. Середньозважена щільність управління	$H_C = A_O / \pi(\bar{R})^2$	H_C – щільність управління (середня); $A_O = \sum_{i=1}^n A_{Ri}$ – річний обсяг робіт на віддаленій території
9. Щільність управління (абсолютна)	$H_A = A_O / S$	H_A – щільність управління (абсолютна); S – площа адміністративного району, що знаходиться в зоні дії організації
10. Рівень спеціалізації	$Y_{спец} = N_{спец} / N$	$Y_{спец}$ – рівень спеціалізації; $N_{спец}$ – число спеціалізованих підрозділів (бізнес – одиниць); N – загальне число підрозділів
11. Коефіцієнт використання організаційних резервів	$K_{ОР} = X_{ф} / X_{н}$	$K_{ОР}$ – коефіцієнт використання організаційних резервів; $X_{ф}$, $X_{н}$ – фактичне і нормативне значення певного параметра структури управління
12. Коефіцієнт структурної напруженості	$K_{СН} = N / d$	$K_{СН}$ – коефіцієнт структурної напруженості; d – питома вага працівників апарата управління в % від загальної чисельності працівників; N – загальне число підрозділів, що знаходяться в підпорядкуванні певного апарату управління
13. Коефіцієнт дотримання норм керованості	$K_{КЕР} = Ч_{ф} / Ч_{н}$	$K_{КЕР}$ – коефіцієнт дотримання норм керованості; $Ч_{ф}$, $Ч_{н}$ – відповідно фактична і нормативна чисельність працівників, підлеглих одному керівнику
14. Критерій ефективності – наведені витрати	$Z = (C + E_H * K)$	Z – критерій ефективності (наведені витрати); C – поточні витрати на управління; E_H – нормативний коефіцієнт ефективності інвестицій; K – одноразові витрати на управління (інвестиції)
15. Коефіцієнт відповідності посаді	$K_{ВП} = Ч_{В} / Ч_{АУ}$	$K_{ВП}$ – коефіцієнт відповідності посаді; $Ч_{В}$ – чисельність працівників апарата управління, що відповідають посаді за результатами атестації; $Ч_{АУ}$ – загальна чисельність апарата управління.

прийняти за нормовану інтегровану оцінку впливу рівня ефективності щільності адміністрування, то відношення перерізу площ (S_{pr}) [10]: $S_{optimal}$ і S_{real} (утворена реальним середньозваженим радіусом адміністрування \bar{R}_{real}) до площі $S_{optimal}$

$$E_{admid} = \frac{S_{pr}}{S_{optimal}} \quad (2)$$

можна вважати нормованою інтегрованою оцінкою ефективності впливу рівня щільності адміністрування на управління корпорацією з розгалуженою мережею СБО.

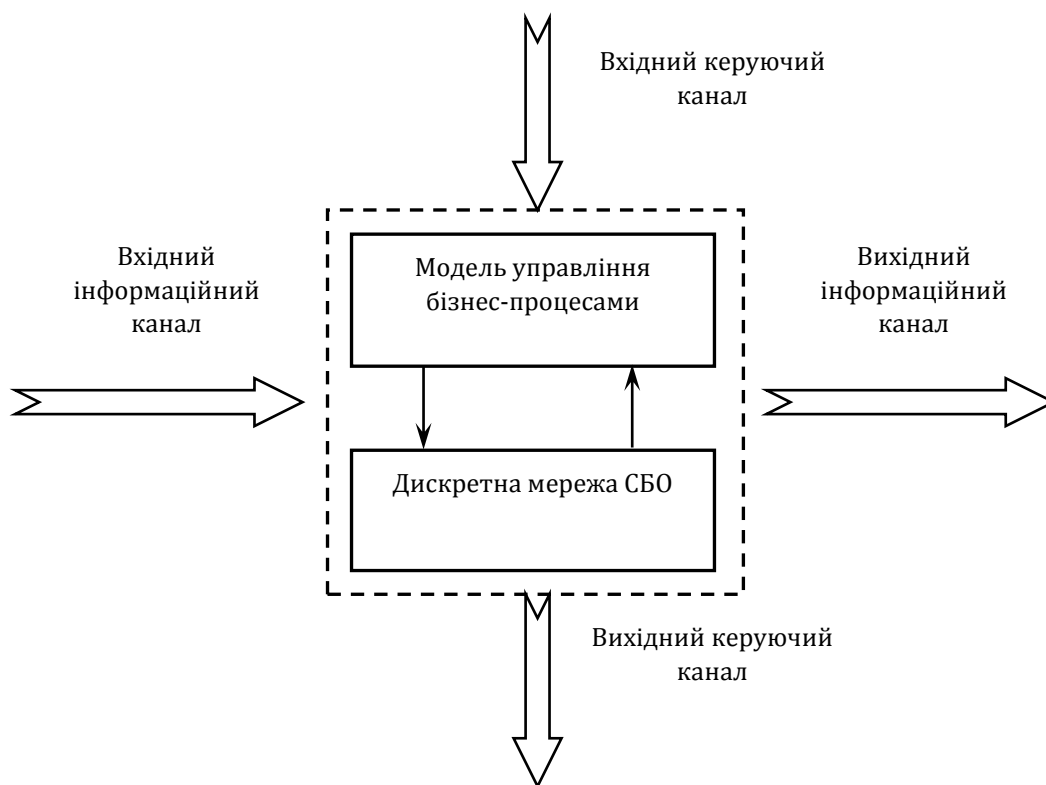

Рис. 1. Укрупнена структурна система дискретного ситуаційного управління контролем і регулюванням у діловому адмініструванні бізнес-процесів корпорації

На рис. 2 наведено умовний приклад для оптимізації бізнес-процесів корпорації (що має головну філію у м.Кривому Розі та окремі СБО в інших містах областей України) стосовно підвищення ефективності використання її виробничо-економічного потенціалу на основі покращення значення рівня середньозважених радіуса і щільності адміністрування.

Вихідні дані для розрахунку нормованої інтегрованої оцінки ефективності впливу рівня щільності адміністрування на управління корпорацією з розгалуженою мережею СБО є: «нормалізовані» в реальному бізнес-середовищі відстані до окремих СБО, з урахуванням реальних значень їх географічних координат, відносно координат оптимального центру адміністрування і координат головної філії корпорації у м.Кривому Розі згідно з нашим умовним прикладом (тобто центром реального адміністрування); A_{Ri} – річні обсяги робіт у віддалених i -х СБО. Результати розрахунку нормованої інтегрованої оцінки ефективності впливу рівня щільності адміністрування з розгалуженою мережею СБО умовного прикладу (рис. 2), наведено у табл. 2.

За результатами умовного прикладу інтегрованої оцінки ефективності впливу рівня щільності адміністрування бізнес-процесів корпорації щодо раціонального використання виробничо-економічного потенціалу її СБО встановлено, що реальні значення географічних координат головної філії корпорації (у м.Кривий Ріг) знаходяться на відстані 81,01 км відносно координат оптимального центру адміністрування і складає 33,4% середньозваженого реального радіуса адміністрування. Це свідчить про певні негаразди в системі організаційно-економічного управління бізнес-процесами окремих СБО корпорації.

Отже, необхідно задіяти заходи, спрямовані на зменшення відстані між реальним і оптимальним центрами адміністрування, що дасть можливість забезпечити зростання ефективності впливу рівня щільності адміністрування на бізнес-процеси корпорації.

Таблиця 2. Результати розрахунку нормованої інтегрованої оцінки ефективності впливу рівня щільності адміністрування

Середньозважений радіус адміністрування, км		Відстань між реальним (real) і оптимальним (optimal) центрами адміністрування, км	Щільність адміністрування відносно корпоративного центру, грош. од. / км ²	Нормована інтегрована оцінка ефективності впливу рівня щільності адміністрування, частка од.
оптимальний	реальний			
236,51	239,58	81,01	7,21	0,79

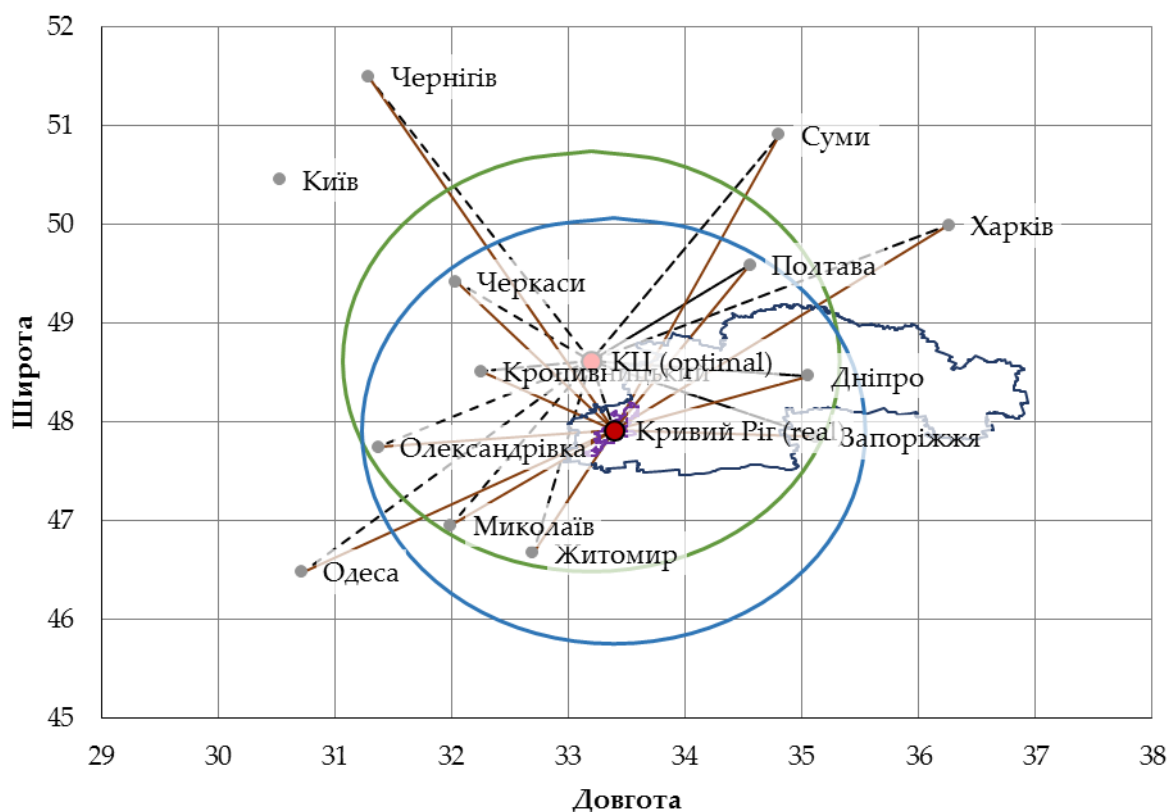

Рис. 2. Середньозважені площі адміністрування корпорації відносно координат реального (real) і оптимального (optimal) центру адміністрування

Висновки та перспективи подальших розвідок

Подальші дослідження мають бути спрямовані на визначення середньозваженого раціонального радіусу адміністрування з урахуванням окремих коригуючих поправок щодо впливу низки важливих факторів, зокрема, таких, як: організаційно-технічний рівень виробництва СБО та характеристика їх транспортно-логістичної складової; якість впливу структурних змін стратегічного потенціалу корпорації відносно кожної СБО тощо.

Список літератури

1. Войнаренко, М. П. Сутність та принципи бізнес-адміністрування на підприємствах / М. П. Войнаренко, О. М. Костюк // Економіка: реалії часу. – 2013. – № 4 (9). – С. 49-51.
2. Крупельницька, І. Г. Теоретичні аспекти бізнес-адміністрування як складової системи управління підприємством / І. Г. Крупельницька, Т. В. Євась, О. А. Жукова // Приазовський економічний вісник: Економіка та управління підприємствами. – Класичний приватний університет, 2017. – Випуск 3 (03). – С. 50-53.
3. Мазур, І. І. Реструктуризація підприємств і компаній / І. І. Мазур, В. Д. Шапиро і др. Справочное пособие / Под ред. І. І. Мазура. – М.: Высшая школа, 2000. – 587 с.: ил. – ISBN 5-06-003657-X.

4. Афанасьєва, М. Г. Принцип гарантованого результату в оптимізації бізнес-стратегій залізорудної галузі / М. Г. Афанасьєва, В. О. Ільченко // Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». Серія: Економіка і менеджмент. – 2016. – Вип. 7. – С. 16-20.
5. Закон України «Про акціонерні товариства» № 514-VI 17.09.2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/514-17>, вільний. – Назва з екрану. – (Дата звернення: 30.03.2018).
6. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)» № 191-VIII від 12.02.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/191-19>, вільний. – Назва з екрану. – (Дата звернення: 30.03.2018).
7. Рішення від 22 липня 2014 року N 955 «Про затвердження Принципів корпоративного управління» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KL140337.html, згідно реєстрації на сайті. – Назва з екрану. – (Дата звернення: 30.03.2018).
8. Система контролю бізнес-процесів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ebskiev.com/systema-kontrolyu-biznes-protseviv.html>, згідно реєстрації на сайті. – Назва з екрану. – (Дата звернення: 30.03.2018).
9. Форрестер, Дж. Основы кибернетики предприятия (индустриальная динамика) / Дж. Форрестер. – М.: "Прогресс". – 1971. – 301 с.
10. Как найти площадь пересечения окружностей? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.stackoverflow.com/questions/596623/Как-найти-площадь-пересечения-окружностей>. – Назва з екрану. – (Дата звернення: 30.03.2018).

References

1. Voynarenko, M. P. & Kostyuk, O. M. (2013). Sutnist' ta pryntsyphu biznes-administruvannya na pidpryyemstvakh. *Ekonomika: realiyi chasu*, 4 (9), 49-51.
2. Krupel'nyts'ka, I. H., Yevas', T. V., Zhukova, O. A. (2017). Teoretychni aspekty biznes-administruvannya yak skladovoyi systemy upravlinnya pidpryyemstvom. *Pryazovs'kyi ekonomichnyy visnyk: Ekonomika ta upravlinnya pidpryyemstvamy*, 3 (03), 50-53.
3. Mazur, Y. Y. & Shapyro, V. D. (2000). *Restrukturizatsiya predpriyatiy u kompanyyi*. Moscow: Vysshaya shkola.
4. Afanas'yeva, M. H. & Il'chenko, V. O. (2016). Pryntsyph harantovanoho rezul'tatu v optymizatsiyi biznes-stratehiy zalizorudnoyi haluzi. *Prychornomors'ki ekonomichni studiyi. Seriya: Ekonomika i menedzhment*, 7, 16-20.
5. *Pro aktsionerni tovarystva*. Zakon Ukrayiny # 514-VI 17.09.2008. (2008). Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/514-17>.
6. *Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny shchodo sproshchennya umov vedennya biznesu (derehulyatsiya)*. Zakon Ukrayiny # 191-VIII vid 12.02.2015. (2015). Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/191-19>, vil'nyy.
7. *Pro zatverdzhennya Pryntsyviv korporatyvnoho upravlinnya*. Rishennya vid 22 lypnya 2014 roku N 955. (2014). Retrieved from: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KL140337.html.
8. *Systema kontrolyu biznes-protseviv*. (n.d.) Retrieved from: <http://ebskiev.com/systema-kontrolyu-biznes-protseviv.html>, zhidno reyestratsiyi na sayti.
9. Forrester, Dzh. (1971). *Osnovy kibernetiki predpriyatiya (industrial'naya dinamika)*. Moscow: Prohress.
10. *Kak nayty ploshchad' peresechenyya okruzhnostey?* (n.d.). Retrieved from: <https://ru.stackoverflow.com/questions/596623/Kak-nayty-ploshchad'-peresechenyya-okruzhnostey>.

Стаття надійшла до редакції 08.05.2018 р.